

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «КОМП'ЮТЕРНИЙ ІНЖИНІРИНГ ХАРЧОВИХ І ПЕРЕРОБНИХ ВИРОБНИЦТВ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (*окрім першого курсу*) за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 2 семестрі 2022-2023 навч. року** за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедура, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за *анкетой для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми* **18 респондентів другого курсу**, що склало **86%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за ОПП «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» представлено у таблиці 1.

**Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП
«Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних
виробництв» (у відсотках)**

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	72,2	27,8	0	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	61,1	27,8	11,1	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	61,1	33,3	5,6	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	50	50	0	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	61,1	33,3	5,6	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	61,1	33,3	5,6	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	66,7	22,2	11,1	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	66,7	33,3	0	0	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	72,2	16,7	11,1	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	61,1	27,8	11,1	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	66,7	27,8	5,6	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	72,2	22,2	5,6	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	66,7	22,2	11,1	0	0

Вищі оцінки (максимальні відсотки за балом «5», по 72,2%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою», «Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання», «Доступність графіків навчального процесу та розкладів».

Менші оцінки (мінімальні відсотки за балом «5», по 61,1%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін», «Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям», «Співвідношення теоретичної і практичної

частини», «Прозорість та чесність оцінювання знань», «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)».

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2022-2023 навч. року за ОПП «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 11 критеріями.

Аналіз 69 анкет за перший семестр (таблиця 2) та 112 анкет за другий семестр (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності 71-90%.

Таблиця 2 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		41,2	21,4	29,0	4,1	4,3
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	44,9	18,8	29,0	2,9	4,3
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	42,0	23,2	29,0	2,9	2,9
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	39,1	15,9	31,9	5,8	7,2
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	36,2	27,5	26,1	5,8	4,3
5	Ефективність організації дистанційного навчання	43,5	21,7	29,0	2,9	2,9
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		42,5	23,2	25,6	5,3	3,4
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	42,0	23,2	24,6	7,2	2,9
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	40,6	26,1	26,1	2,9	4,3
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	44,9	20,3	26,1	5,8	2,9
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		48,8	16,9	27,5	3,9	2,9
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	49,3	15,9	30,4	1,4	2,9
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	46,4	17,4	24,6	8,7	2,9
3	Доброчесність	50,7	17,4	27,5	1,4	2,9

Аналіз таблиці 2 показує, що респондентами в 1 семестрі 2022-2023 навч. року оцінені найвищими балами (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «дотримується

логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти», «ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «добросовісність».

Меншими балами (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2) або в I розділі оцінені критерії: «використовує сучасні та цікаві методи викладання», «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі»; в II розділі – «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі – «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **38** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- викладати матеріал більш прозоро, коли задають питання складно відповісти, навіть якщо ми це вивчали на попередніх заняттях.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		76,1	15,4	6,6	1,8	0,2
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	78,6	13,4	6,3	1,8	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти	77,7	16,1	4,5	1,8	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	73,2	14,3	9,8	1,8	0,9
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	75,0	16,1	7,1	1,8	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	75,9	17,0	5,4	1,8	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		77,4	15,5	5,7	1,5	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	78,6	14,3	6,3	0,9	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	75,0	17,9	5,4	1,8	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	78,6	14,3	5,4	1,8	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		78,3	13,4	6,5	1,8	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	78,6	12,5	7,1	1,8	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	75,9	15,2	7,1	1,8	0
3	Добросовісність	80,4	12,5	5,4	1,8	0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року** найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі – «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі – «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2022-2023 навч. року** в 29 анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшли.

Висновки

Результати оцінювання якості освітньо-професійної програми «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в якій прийняли участь 86% від загальної кількості здобувачів цієї освітньої програми, показали, що критерії «задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою», «організація в цьому навчальному році дистанційного навчання», «якість методичних матеріалів з дисциплін в цьому навчальному році на освітньому порталі ТДАТУ», «залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах», більшість респондентів оцінюють позитивно.

Разом з тим, до 11 % респондентів вважають потрібним підвищити рівень забезпечення критеріїв «зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін», «співвідношення теоретичної і практичної частини», «використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «спрямованість дисциплін на майбутню професію».

Найнижчі бали отримано за критерії «Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі» .

Для усунення недоліків викладання навчальних дисциплін пропонується:

– оновлювати тематичний матеріал дисциплін освітньої програми «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв», враховуючи останні досягнення науки у відповідній галузі. При цьому на аудиторних заняттях максимально використовувати наявні технічні засоби навчання (монітори, комп'ютери, проектор тощо), для чого розширювати базу мультимедійних матеріалів (презентації, освітні фільми тощо) з метою наочної демонстрації і кращого сприйняття матеріалу, який подається на заняттях. Постійне оновлення матеріалу стимулюватиме зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти і вимогливості та наполегливості при спілкуванні протягом вивчення дисципліни;

Для підвищення прозорості, зрозумілості і справедливості оцінювання розвивати практику об'єктивного тестового контролю і прилюдного захисту звітів з лабораторних і практичних робіт.

Гарант ОПП «Комп'ютерний
інжиніринг
харчових і переробних
виробництв»
за першим (бакалаврським)
рівнем освіти)
к.т.н., доцент

Валентина Верхоланцева

Завідувачка відділу МЯОД
ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР